

1. Samenvatting voorstel

Sinds maart 2022 wordt binnen de veiligheidsregio gewerkt met een ROT-Vluchtelingen (ROT-V) dat belast is met de coördinatie van de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Vanaf juni 2022 zijn in dit ROT-V tevens taken belegd die verband houden met het organiseren van crisishulpverlening voor asielzoekers.

Na evaluatie is gebleken dat de huidige werkwijze op basis van een ROT-structuur niet meer passend is bij de opgaven. Voorgesteld wordt om het v-ROT-V te beëindigen en de werkzaamheden te beleggen bij een in te richten 'tijdelijke werkorganisatie opvang vluchtelingen' (TWOV).

2. Algemeen

Onderwerp:	Tijdelijke werkorganisatie opvang vluchtelingen	Opgesteld door:	Govard Sloopers / Hans Zuidijk
		Afgestemd met:	Huidige ROT-V
Voorstel t.b.v. vergadering:	Veiligheidsdirectie	Datum	15 december 2022
Agendapunt:	12	Bijlage(n):	
Portefeuille:	H. Lenferink J.J. Zuidijk (VD)	Status:	Besluitvormend
Vervolgtraject besluitvorming:	N.v.t.	Datum:	N.v.t.

3. Besluit

1

De Veiligheidsdirectie besluit:

- Per 1 januari 2023 binnen de VRHM een Tijdelijke Werkorganisatie Opvang Vluchtelingen (verder te noemen TWOV) in te richten;
- Deze TWOV te belasten met het uitvoeren van de aan de VRHM opgedragen werkzaamheden met betrekking tot:
 - de Opvang Ontheemden Oekraïne en dan in het bijzonder de inrichting en exploitatie van het Coördinatie en Informatiecentrum (CIC), de Crisishulpverlening (CNO-OEK) ten behoeve van de eerste opvang van Vluchtelingen Oekraïne, de ondersteuning aan gemeenten (met name ten aanzien van de gezondheidszorg aan deze groep vluchtelingen) en het adviseren en informeren van gemeenten in dit kader.
 - de realisatie en exploitatie van Crisishulpverlening COA voor de opvang van asielzoekers en/of vergunninghouders waarvoor binnen de door het COA geboden opvang geen plaats beschikbaar is.
Onder deze taak valt tevens het in samenspraak met COA opstellen van het transitieplan CNO (conform landelijke afspraken) waarin de taakoverdracht voor wat betreft (crisis)noodopvang van de veiligheidsregio naar het COA wordt vastgelegd.
- De TWOV is tijdelijk en vervalt zodra de taken onder 2 niet meer aan de VRHM worden opgedragen of door de directeur en/of het bestuur een ander besluit wordt genomen.
- De TWOV rapporteert aan de directeur VRHM en treedt desgevraagd op als adviseur voor directie en bestuur van de VRHM;

5. De formatie en bezetting van de TWOV worden vastgesteld door de directeur VRHM;
6. De kosten van de TWOV worden in rekening gebracht bij de Rijksoverheid.

4. Toelichting op het besluit

Opvang ontheemden uit Oekraïne

Op 24 februari 2022 is Rusland binnengevallen in Oekraïne. Als gevolg hiervan zijn veel inwoners uit Oekraïne gevlucht naar andere landen, waaronder Nederland. Sinds die tijd staat ons land voor de opgave opvang te verzorgen voor deze ontheemden. Door het Rijk is hiervoor een coördinerende rol belegd bij de veiligheidsregio's. Er is geen GRIP afgekondigd. Er is ook geen wettelijke basis voor een opdracht aan de VR. De wettelijke basis voor de opdracht aan gemeenten is de Wet verplaatsing bevolking. Dit betreft een opdracht aan burgemeesters van alle gemeenten in Nederland, dus ook aan de 18 gemeenten binnen de VRHM.

Op dit moment is de opdracht voor de gemeenten binnen de VRHM gezamenlijk de realisatie van 3.000 (=75.000/25) noodopvangplaatsen in de Gemeentelijke Opvang voor Oekraïners (GOO) te realiseren. De termijn hiervoor is minimaal tot 4 maart 2024 (1e verlenging Richtlijn tijdelijke bescherming (RTB)). Er wordt gesproken over een mogelijke verhoging van de landelijke opdracht naar totaal 90.000 noodopvangplaatsen. Dit zou voor de VRHM 600-1.200 extra GOO-plekken betekenen. Vanaf de start in maart 2022 is binnen de VRHM gekozen voor een model waarbij de opgave voor GOO-plaatsen naar rato van het aantal inwoners is verdeeld over de gemeenten in de VRHM.

De VRHM heeft een ROT-Vluchtelingen (ROT-V) ingesteld met de volgende taken in het kader van de opvang van ontheemden uit Oekraïne:

- Ondersteuning bestuurlijke afstemming (in RBT-V en Kern-RBT-V)
- Opstellen regionale rapportages
- Het organiseren van een coördinatie en informatie-cel (CIC), als basis van het 'Regionaal Coördinatiecentrum Vluchtelingen Spreiding', conform landelijke en regionale afspraken.
- Het organiseren en exploiteren van een intakegelegenheid en het bieden van eerste opvang Ontheemden Oekraïne (CNO-OEK)
- Ondersteuning bieden aan gemeenten op de volgende terreinen:
 - Zorg (vanuit GHOR/GGD)
 - Communicatie en algemene ondersteuning (o.a. juridisch)

Crisisnoodopvang asielzoekers

Daarnaast heeft de staatsecretaris Asiel en Migratie aan de veiligheidsregio's verzocht om crisisnoodopvang ten behoeve van vluchtelingen die vallen onder de taakstelling COA te verzorgen. De huidige opdracht is 450 plaatsen tot 1 januari 2023. De VRHM heeft op dit moment samen met de betrokken gemeenten 430 plaatsen gerealiseerd. In Sassenheim zijn nog 80 plaatsen in voorbereiding (opening 20 december 2022).

Een rechterlijke uitspraak van 6 oktober 2022 geeft aan dat de situatie van CNO tot uiterlijk 6 juli 2023 mag voortduren. Hoewel vanuit diverse invalshoeken gewerkt wordt aan de vergroting van de capaciteit van het COA is onzeker tot welk moment de veiligheidsregio's wordt gevraagd te voorzien in CNO en in welke omvang.

Organiseren tijdelijke werkeenheid

De coördinatie van de bovengenoemde taken op het gebied van de opvang van ontheemden uit

Oekraïne en de realisatie van crisisnoodopvang voor asielzoekers vindt plaats vanuit het ROT-V. Voorgesteld wordt om de inzet van het ROT-V te beëindigen en hiervoor een tijdelijke werkorganisatie in het leven te roepen.

Een Regionaal Operationeel Team (ROT) is ingericht op een flitsramp, waarbij alle daartoe opgeleide en geselecteerde piketmedewerkers van alle betrokken diensten alles uit de handen laten vallen en 100% beschikbaar zijn voor een GRIP-incident. Dit format wordt nu gebruikt bij de uitvoering van deze opdrachten, ook wat betreft het onderlinge overleg en de werkwijze.

Het perspectief is dat de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne nog lange tijd kan doorlopen. Er wordt inmiddels wel gesproken over het afbouwen van de rol van de veiligheidsregio's hierbij, maar hoe dit gerealiseerd gaat worden is onduidelijk. Voorlopig is het perspectief gericht op maart 2024. De CNO-COA loopt, zoals het nu lijkt, door tot april 2023, maar er is geen enkele duidelijkheid of daarna voldoende opvangcapaciteit beschikbaar is bij het COA.

De opdrachten die uitgevoerd worden zijn geen projecten. Zowel omvang als einddatum zijn onduidelijk. Het is pas over als het over is. Het is wel tijdelijk. De beide opdrachten hebben nog steeds vele elementen van crisis in zich. Een aantal "spelers" moet 24/7 aan kunnen staan. Continuïteit is voor een aantal rollen noodzakelijk, anderzijds is het lastig om steeds van bezetting te wisselen.

Een **tijdelijke werkorganisatie opvang vluchtelingen (TWOV)** zou het werk van het ROT-V moeten overnemen. De instelling is tijdelijk maar het staat niet vast hoe lang tijdelijk is. Voor wat betreft de taken die verband houden met het organiseren van crisisnoodopvang ten behoeve van asielzoekers is 1 juli 2023 de einddatum. Voor wat betreft de taken in het kader van de coördinatie van ontheemden uit Oekraïne is nog overleg gaande over hoe overdracht van de veiligheidsregio's naar andere organisaties kan plaatsvinden. Wanneer en op welke wijze dit vorm gegeven kan worden is nog niet duidelijk.

Deze TWOV wordt belast met de volgende taken"

- a. de Opvang Ontheemden Oekraïne en dan in het bijzonder de inrichting en exploitatie van het Coördinatie en Informatiecentrum (CIC), de Crisisnoodopvang (CNO-OEK) ten behoeve van de eerste opvang van Vluchtelingen Oekraïne, de ondersteuning aan gemeenten (met name ten aanzien van de gezondheidszorg aan deze groep vluchtelingen) en het adviseren en informeren van gemeenten in dit kader.
- b. de realisatie en exploitatie van Crisisnoodopvang COA voor de opvang van asielzoekers en/of vergunninghouders waarvoor binnen de door het COA geboden opvang geen plaats beschikbaar is.
Onder deze taak valt tevens het in samenspraak met COA opstellen van het transitieplan CNO (conform landelijke afspraken) waarin de taakoverdracht voor wat betreft (crisis)noodopvang van de veiligheidsregio naar het COA wordt vastgelegd.

De bezetting moet bestaan uit daartoe aangewezen personen, waarvoor de TWOV-taken prioritair zijn. Binnen de werkorganisatie worden afspraken gemaakt over de continuïteit in de bezetting en de 24/7-bereikbaarheid.

De TWOV wordt een werkorganisatie binnen de VRHM, maar voor de bemensing kan worden gezocht binnen andere organisaties betrokken bij de VRHM. Er is, gelet op de ervaringen van de afgelopen maanden, geen noodzaak politie en brandweer vast aan tafel te hebben. Wel is de verbinding belangrijk (liaisons).

De TWOV rapporteert aan de directeur van de VRHM en maakt ook gebruik van de reguliere bedrijfsondersteuning (zoals inkoop, financiën etc) binnen de VRHM.

Indicatieve formatie TWOV

De TWOV kent de volgende formatie (de uren per week zijn indicatief)

Manager (tevens de rol van OL m.b.t. opvang vluchtelingen)	12 – 16 uur
Teamleider CIC	32 – 40 uur
Medewerkers CIC (inhuur)	
Locatiemanager CNO	24 – 40 uur
Bezetting CNO 24/7 (inhuur)	
Kwartiermaker bij opzet CNO (facultatief; vanuit VRHM ad hoc bij nieuwe CNO)	24 – 36 uur
Adviseur communicatie	30 uur
Adviseur gemeenten	Te bepalen door Bureau Gemeentelijke Crisisbeheersing (BGC)
Adviseur gezondheidszorg	te bepalen door GHOR
(Administratieve) ondersteuning	12 uur

De aansturing van de CNO vindt plaats door de locatiemanager CNO. De aansturing van het CIC vindt plaats door de teamleider CIC.

Door binnen de TWOV voor iedere rol een eerste en tweede vervanger aan te wijzen en goede afspraken te maken over verlof etc. kan de continuïteit worden gewaarborgd.

Uitwerking werkwijze

Bij de evaluatie van de werkwijze van het ROT-V werd de behoefte vastgesteld om in een vaste frequentie (bijvoorbeeld één dagdeel per week) met de kerngroep (=TWOV) op een locatie te werken zodat ook de samenwerkkracht buiten de overleggen benut kan worden.

De bemensing van de CNO (dat is bijna geheel inhuur) werkt conform rooster op de CNO-locaties.

Meer gedetailleerd staat de volgende werkwijze voor ogen:

- De TWOV werkt in beginsel één dagdeel per week fysiek op één vaste locatie.
- Indien noodzakelijk voor het goed kunnen uitvoeren van de werkopdrachten kan ook op andere dagen op locatie worden gewerkt. Verder wordt gebruikgemaakt van Teams.
- Naast het werkoverleg worden ook andere werkzaamheden zo veel mogelijk gefocust op deze gezamenlijke werkdag.
- De TWOV is 24/7 aanspreekbaar en bereikbaar voor de rollen waarin dit ook noodzakelijk is.
- Extern (landelijk) heeft de TWOV de rol van ROT-V. De aansluiting bij landelijke overleggen vanuit de crisisorganisatie vindt vanuit de TWOV plaats.
- Naast het gebruik van LCMS voor (landelijk delen van informatie) wordt de ICT-omgeving ingericht conform de werkeenheden binnen de VRHM.

Kosten

De kosten van de TWOV worden in rekening gebracht bij de Rijksoverheid.

5. Kader

6. Consequenties

7. Aandachtspunten / risico's

De inzet van de veiligheidsregio in het kader van de coördinatie van opvang van ontheemden uit Oekraïne en het voorzien in crisisnoodopvang voor asielzoekers gaat ten koste van andere voorgenomen werkzaamheden in het jaarplan. Om achterstanden hierin zoveel als mogelijk te beperken zal bezien worden of via inhuur van tijdelijke krachten hiervoor een oplossing is.

8. Implementatie en communicatie

Na besluitvorming zal de definitieve bemensing worden vastgesteld, waarbij wordt beoogd met ingang van 9 januari 2023 te gaan werken met deze tijdelijke werkorganisatie. Het RBT zal hier in de vergadering van 19 december over worden geïnformeerd.

9. Bijlagen

Geen

10. Historie besluitvorming

Instelling voorbereidend ROT-Crisisnoodopvang vluchtelingen d.d. 4 februari 2021